

THE ISSUE CONTAINS:

Proceedings of the 5th
International Scientific
and Practical Conference

RECENT ADVANCES IN GLOBAL SCIENCE

Vilnius, Lithuania
6-8.12.2024

Scientific Collection
InterConf

OPEN ACCESS

№ 227
December, 2024

Scientific Collection «InterConf»

No 227

December, 2024

THE ISSUE CONTAINS:

Proceedings of the 5th International
Scientific and Practical Conference

**RECENT ADVANCES
IN GLOBAL SCIENCE**

VILNIUS, LITHUANIA

December 6–8, 2024

UDC 001.1

S 40 Scientific Collection «*InterConf*», (227): with the Proceedings of the 5th International Scientific and Practical Conference «Recent Advances in Global Science» (December 6–8, 2024; Vilnius, Lithuania) / comp. by LLC SPC «*InterConf*». Vilnius: Vaiga, 2024. 292 p.

ISBN 978-609-440-532-7 (series)

DOI 10.51582/interconf.2024.227

EDITOR

Anna Svoboda

Doctoral student
University of Economics;
Czech Republic
annasvobodaprague@yahoo.com

COORDINATOR

Mariia Granko

Coordination Director
LLC Scientific Publishing Center
«*InterConf*»; Ukraine
info@interconf.center

EDITORIAL BOARD

Dmytro Marchenko (PhD in Engineering)
Mykolayiv National Agrarian University
(MNAU); Ukraine;

Mariana Veresklaia (PhD in Pedagogy)
Lviv State University of Internal Affairs;
Ukraine

Dan Goltzman (Doctoral student)
Riga Stradiņš University;
Republic of Latvia;
goltzman.dan@inbox.lv

Katherine Richard (DSc in Law),
Hasselt University; Kingdom of Belgium
katherine.richard@protonmail.com;

Bashirov Ansar (Doctor of Medicine),
EMIH of Almaty region,
Republic of Kazakhstan

Stanislav Novak (DSc in Engineering)
University of Warsaw; Poland
novaks657@gmail.com;

Kanako Tanaka (PhD in Engineering),
Japan Science and Technology Agency; Japan;

Mark Alexander Wagner (DSc. in Psychology)
University of Vienna; Austria
mw6002832@gmail.com;

Davit Tchiotashvili (Doctor of Economics),
Gori State University, Georgia;

Richard Brouillet (LL.B.),
University of Ottawa; Canada;

Kamilə Əliağa qızı Əliyeva (DSc in Biology)
Baku State University; Republic of Azerbaijan

Giuli Giguashvili (Doctor of Economics),
Gori State University, Georgia;

Tamar Makasarashvili (Doctor of Economics),
Gori State University, Georgia;

Svitlana Lykhola (PhD in Economics),
Lviv Polytechnic National University; Ukraine

Viktor Yanchenko (PhD in Pharm. Sc.),
T.H. Shevchenko National University
«Chernihiv Colegium»; Ukraine

Rakhmonov Aziz Bositovich (PhD in Pedagogy)
Uzbek State University of World Languages;
Republic of Uzbekistan;

Asta Marija Inkénené (Doctor of Pharm. Sc.),
Lithuanian University of Health Sciences,
Republic of Lithuania;

Vera Gorak (PhD in Economics)
Karlovárska Krajská Nemocnice; Czech Republic
veragorak.assist@gmail.com;

Polina Vuitsik (PhD in Economics)
Jagiellonian University; Poland
p.vuksik.prof@gmail.com;

Alexander Schieler (PhD in Sociology),
Transilvania University of Brasov; Romania
alexandrds.schieler@protonmail.ch

George McGrown (PhD in Finance)
University of Florida; USA
mcgrown.geor@gmail.com;

Vagif Sultanly (DSc in Philology)
Baku State University; Republic of Azerbaijan

Larysa Kuprianova (PhD in Medicine)
Humanitas University, Italy

Temur Narbaev (DSc in Medicine)
Tashkent Pediatric Medical Institute,
Republic of Uzbekistan;
temur1972@inbox.ru

Natalia Mykhalitska (PhD
in Public Administration)
Lviv State University of
Internal Affairs; Ukraine

Please, cite as shown below:

1. Surname, N. & Surname, N. (2024). Title of an article. *Scientific Collection «InterConf»*, (227), 21–27. Retrieved from <https://archive.interconf.center/index.php/conference-proceeding...>

This issue of Scientific Collection «*InterConf*» contains the materials of the International Scientific and Practical Conference. The conference provides an interdisciplinary forum for researchers, practitioners and scholars to present and discuss the most recent innovations and developments in modern science. The aim of conference is to enable academics, researchers, practitioners and college students to publish their research findings, ideas, developments, and innovations.

Scientific Collection «*InterConf*» and its content are indexed in Google Scholar

TABLE OF CONTENTS

BUSINESS ECONOMICS

- Литвиненко С.В. ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЛЯ ПІДТРИМКИ ВИРІШЕННЯ ЗАДАЧІ УДОСКОНАЛЕННЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ ПІДПРИЄМСТВА 8

INTERNATIONAL ECONOMICS AND INTERNATIONAL RELATIONS

Богдан К.Л.	МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ КНР У СФЕРІ ПРОТИДІЇ ЗМІНАМ КЛІМАТУ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ 11
Смородін А.Ю. Сергієнко О.А.	УКРАЇНА ТА ІНІЦІАТИВА ТРЬОХ МОРІВ (3SI): НОВІ ГОРИЗОНТИ ЕКОНОМІЧНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА 16

MARKETING, ADVERTISING AND PR

Shabeyev A.Y.	THE ROLE OF SOCIAL NETWORKS IN THE PROMOTION OF PHARMACEUTICAL PRODUCTS IN KAZAKHSTAN 20

FINANCE AND CREDIT

Ганзюк С.М. Вельма В.А.	СУТНІСТЬ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ ТА ЇХ МІСЦЕ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ДІЯЛЬНІСТЮ 32

PEDAGOGY AND EDUCATION

Heydarova N.C.	THE MAIN METHODS AND MEANS OF PRESCHOOL CHILDREN'S ACQUAINTANCE WITH THE WORLD AROUND THEM 34
Shkhaliyeva K.Z.	THE IMPORTANCE OF WORKS ON READING ARTISTIC WORKS IN THE DEVELOPMENT OF SPEECH OF PRE-SCHOOL CHILDREN 46
Ақылбекова А.Б. Мукашева Д.М. Бачієва Л.О.	ЖОО-ДА БИОЛОГ-БАКАЛАВРЛАРДЫ КӘСІБИ ДАЯРЛАУДЫҢ МАҢЫЗДЫЛЫҒЫ ВИМОГИ ДО ПРОФЕСІЙНО ВАЖЛИВИХ ЯКОСТЕЙ ФАХІВЦІВ ХАРЧОВОЇ ГАЛУЗІ В УМОВАХ СУЧАСНОСТИ 52
Бульба О.В. Мозолев О.М.	ЕТАПИ РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ ВЧИТЕЛЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ 59
Данило С.І. Крижко В.В.	ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ РИНКУ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ 63
Літіченко О.Д. Литвиненко А.О.	ХУДОЖНЬО-ПРОДУКТИВНЕ ОБРАЗОВАННЯ ДІТЕЙ З-ГО РОКУ ЖИТТЯ ЗАСОБОМ ДЕКОРАТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ 72

PEDAGOGY AND EDUCATION

Художньо-продуктивне образотворення дітей 3-го року життя засобом декоративної діяльності

Літіченко Олена Дмитрівна¹, Литвиненко Алла Олегівна²

¹ кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри дошкільної освіти
Факультету педагогічної освіти;
Київський столичний університет імені Бориса Грінченка; Україна

² здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності 012 Дошкільна освіта Факультету педагогічної освіти;
Київський столичний університет імені Бориса Грінченка; Україна

Науково доведено, що ранній вік є сензитивним етапом розвитку особистості, значна кількість уявлень про світ, корисних навичок для життя закладається саме у цей період. Психологи зауважують, що у ранньому дитинстві дитина пізнає довкілля у предметно-маніпулятивній діяльності. Саме тому для неї надзвичайно важливий простір для діяльності, адже вона прагне відкривати світ самостійно: на дотик, на смак і на запах (О. Кононко, Т. Гурковська). Сенсорні відчуття є надзвичайно важливими у цей період життя, оскільки вони дозволяють накопичувати враження і створюють підґрунтя для майбутньої творчої активності.

Художньо-продуктивна діяльність відкриває для дітей можливості отримувати ці враження у процесі експериментування, дослідження властивостей довкілля. Науково доведено, що така діяльність інтенсифікує розвиток пізнавальної сфери, дозволяє розвивати дрібну моторику рук, відпрацьовувати рухові навички, формує підґрунтя для творчого мислення (Е. Бєлкіна, Н. Голота, О. Дронова, І. Ликова, О. Половіна, В. Рагозіна, М. Штефан). Відповідно до Державного стандарту дошкільної освіти (2020) художньо-продуктивна діяльність включає: малювання, ліплення і аплікацію (художнє конструювання). Зважаючи на вікові особливості дітей раннього віку ліплення і малювання є найбільш привабливими діяльностями, оскільки дія передує мисленнєвій діяльності та дозволяє отримати сенсорні враження, що стають основою майбутнього мислення.

PEDAGOGY AND EDUCATION

Наукові дослідження В. Рогозіної засвідчують, що для розвитку дітей 3-го року життя значим педагогічним потенціалом наділене декоративно-ужиткове мистецтво. Завдяки своїм художнім засобам виразності воно дозволяє розвивати сприймання, образно-асоціативне мислення, уяву, потребу у наслідуванні і створенні. У процесі розглядання творів у малюків закладається потреба до споглядання краси, виховання смаку, поваги і любові до мистецтва. Така діяльність з дітьми раннього віку потребує належного методичного супроводу та спеціально створеного розвивального середовища [5].

Декоративна діяльність – це специфічний вид художньо-продуктивної діяльності, спрямований на створення декоративних композицій з використанням різноманітних матеріалів та технік. У ранньому віці вона має особливе значення для розвитку естетичного сприйняття та творчих здібностей дитини [5].

Ліплення визначається як вид творчої діяльності, що передбачає діяльність з пластичними матеріалами (пластилін, глина, тісто), спрямованої на розвиток сенсорних еталонів, накопичення досвіду практичної діяльності, дрібної моторики, просторового мислення [4]. Відповідно до програми «Дитина» діти раннього віку засвоюють такі базові прийоми дій з пластичними матеріалами як розминання, відщипування, розкочування, сплющування. Така діяльність є емоційно насиченою для дітей, сприяє розвитку дрібної моторики та координації рухів рук та може бути виконана у контексті декорування [2, с. 94].

Ще одним засобом декоративної діяльності в ранньому віці В. Рогозіна визначає малювання (пальчиками, долоньками, штампування, малювання крупами та природними матеріалами). Ці техніки дозволяють дітям експериментувати з різними текстурами та матеріалами, розвиваючи тактильну чутливість [5; 6].

Декорування в техніці аплікації діти цього віку виконують без наклеювання, розкладаючи готові форми на аркуші паперу (знизу, вгорі, посередині, збоку), створюють елементарні композиції.

Методичний супровід з декоративної діяльності має будуватися з урахуванням принципів доступності, послідовності та систематичності. Важливо починати з простих завдань, поступово ускладнюючи їх відповідно до розвитку дитини.

Проте формування навичок декоративної діяльності у дітей 3-го року життя потребує накопичення попереднього досвіду та створення передумов для творчої діяльності, а саме:

PEDAGOGY AND EDUCATION

розглядання і обговорення з малюками предметів і об'єктів з орнаментами (іграшки, посуд та ін.), творів декоративно-ужиткового мистецтва; ознайомлення дітей з елементарними прийомами декорування предметів, їх зображень і форм; формування навичок і прийомів, способів малювання, ліплення, аплікації, конструювання [6].

Важливим для художньо-продуктивної діяльності дітей раннього віку є створення розвивального середовища. Простір групи має мати осередки, що надають доступ до художніх матеріалів та обладнання, а також відповідне місце для творчої діяльності. Значної уваги педагогів потребує і матеріально-технічне забезпечення художньо-продуктивної діяльності. Воно вимагає особливої уваги до якості та безпеки, зважаючи на вікові особливості дітей 3-го року життя [3; 4].

У виборі завдань і методів декоративної діяльності з дітьми раннього віку варто орієнтуватися на закономірності розвитку дітей та рівень розвитку їх мислення, дрібної моторики та сенсорного досвіду. На першому етапі освітньої взаємодії з декорування переважає наслідування дорослого, виконання дії за продемонстрованим зразком. Поступово наслідувальна діяльність переходить у самостійне експериментування з матеріалами. Важливим для педагогів на цьому етапі декоративної діяльності є створення ситуацій для прояву творчості дітей раннього віку.

Художньо-продуктивна діяльність дітей 3-го року життя спрямована на розвиток психічних процесів, накопичення сенсорних уявлень про довкілля, формування первісних елементарних навичок художньо-продуктивної діяльності, вправляння у декоративній діяльності, формування естетичного смаку та навичок сприймання мистецтва. В цей віковий період формується досвід продуктивної діяльності з різними матеріалами. Важлива роль у цьому належить вихователю, який створює умови та супроводжує дітей раннього віку у декоративній діяльності.

References:

- [1] Виховуємо і розвиваємо дитину раннього віку: навчально-методичний посібник / Гавриш Н. В., Васильєва С. А., Рагозіна В. В.; за заг. ред. Н. В. Гавриш. Кропивницький: Імекс-ЛДТ, 2021. 158 с.
- [2] Гавриш Н. В., Рагозіна В. В., Васильєва С. А. Моделювання освітнього процесу в групах раннього віку. Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді : Збірник наукових праць Інституту проблем виховання НАН України. Івано-Франківськ: НАІР, 2020. Вип. 24. С. 85-105.
- [3] Коваленко О.В., Літіченко О. Д. Сучасний погляд на розвивальне

PEDAGOGY AND EDUCATION

- середовище для дітей раннього і дошкільного віку. *Grail of Science*. 2023. № 34. С. 317-322. <https://doi.org/10.36074/grail-of-science.08.12.2023.69>
- [4] Літіченко О.Д. Кирилюк О.В. Дослідження особливостей використання природних матеріалів для організації ліплення з дітьми 3-го року життя у закладі дошкільної освіти. *Міжнародний науковий журнал «Грааль науки»*. 2022 № 22. С. 236-240 <https://doi.org/10.36074/grail-of-science.25.11.2022.46>
- [5] Рагозіна, В. В. Декоративна діяльність як засіб художньо-естетичного розвитку у ранньому і дошкільному віці. *Наукові записки [Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка]*. Серія: Педагогічні науки. 2017. Вип. 150. С. 97-103. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nz_p_2017_150_23
- [6] Рагозіна В. В. Технологія педагогічного супроводу художньо-естетичного розвитку дітей раннього віку в умовах закладів дошкільної освіти. *Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді*. 2021. № 25. С. 113-126.